

جایگاه موسیقی بومی در توسعه گردشگری

حسین مقصودی

استاد گروه مدیریت جهانگردی دانشگاه شیخ بهایی اصفهان

سیده فاطمه میرحیدری

دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد مدیریت جهانگردی، دانشگاه شیخ بهایی اصفهان

چکیده:

گردشگری و موسیقی از جمله فعالیت هایی است که با محوریت اوقات فراغت و با استفاده از عناصر فرهنگی مخاطبان و علاقه مندان بی شماری دارند. گردشگری پدیده ای چند بعدی است که زمینه ی تاثیرات اقتصادی، فرهنگی- اجتماعی و زیست محیطی را فراهم می آورد. بدیهی است؛ پرداختن به زمینه ها و اثرات فرهنگی به اندازه ابعاد اقتصادی و زیست محیطی باید مورد توجه قرار گیرد. تنوع فرهنگی ایران می تواند بستری برای توسعه محصول گردشگری باشد و در این بین موسیقی و به شکل مشخص موسیقی بومی یکی از محورهای مورد توجه در زیست بوم فرهنگی است. جشنواره های موسیقی بومی به دلیل خلق چارچوب های فرهنگی با تکیه بر سنت های بومی و محلی می توانند عاملی در جهت معرفی مقاصد و جذب گردشگران باشد. یکی از موثرترین عوامل در افزایش جذابیت رویداد های موسیقی برای گردشگران، هم راستا بودن موسیقی با چارچوب های ذهنی گردشگران از مقصد و برنامه های بازاریابی با تاکید بر رسانه های اجتماعی است. موسیقی بومی از جمله انواع موسیقی است که میتواند باعث توسعه و گسترش ابعاد فکری و ذهنی در انسان و همچنین شناساندن فرهنگ مناطق به مخاطبان شود. موسیقی محلی و بومی ابزاری در جهت برگزاری جشنواره های موسیقی با توجه به تنوع و تعدد سازها و گویش هاست که می تواند عاملی جهت توسعه و رونق گردشگری باشد. این پژوهش به شیوه تحلیلی- توصیفی با مرور منابع کتابخانه ای و بررسی جشنواره های محلی به شناسایی جایگاه موسیقی بومی در جذب گردشگران و توسعه صنعت گردشگری می پردازد و عوامل موثر در ارتقای گردشگری موسیقی را تحلیل می کند.

کلمات کلیدی: جشنواره موسیقی، موسیقی بومی، گردشگری فرهنگی، توسعه گردشگری، فرهنگ بومی، گردشگری

مقدمه:

از جمله اثر گذارترین عوامل در افزایش جذابیت رویداد های موسیقی برای مخاطبان ، هم راستا بودن نوع موسیقی با تصویر گردشگر از مقصد و بازاریابی و جلب توجه رسانه ای است. گردشگری یکی از عوامل تسهیل کننده فرایند جهانی شدن است که امکان انتقال جریان سرمایه از مرکز به پیرامون را بر عهده دارد و بستر معرفی جذابیت های محلی را فراهم میسازد.

موسیقی از آن جهت که با احساس و عواطف انسانها در ارتباط بوده و زبان مشترک بین تمامی انسانها است، یکی از قویترین ابزارهای فرهنگی برای خاطره سازی به حساب می آید. یکی از کهن ترین هنرهای بشر طی پیشرفت تمدن که ایجاد شده است موسیقی است. موسیقی در دنیا بخش اصلی از تجربه های فرهنگی و روش زندگی شناخته میشود ، به طوری که گردشگران در ذهن خود این انتظار را دارند که وقتی در مکان های فرهنگی حضور می یابند موسیقی خاصی را نیز بشنوند. موسیقی ایران منشا فرهنگی و قومی است همانطور که در ایران اقوام بسیاری زندگی می کنند به همان ترتیب هریک از این اقوام خالص نوای شیرین محلی بوده و با این نواها کوله ای تمدن و پیشینه را به نسلهای بعدی خود انتقال میدهند موسیقی ایران با تنوع خاصی که دارد برگرفته از نوع زندگی و آداب و رسوم منطقه ای خود است و حکایت های فراوان در اشعار خود دارند.

در این نوع از گردشگری، موسیقی عامل اصلی سفر و جذب گردشگر است و گردشگران برای شنیدن و تجربه انواع موسیقی ملیت ها و قومیت ها به مقاصد مختلف سفر میکنند. آشنایی با فرهنگ، آیین ها و سنت ها برای گردشگران بسیار جذاب است، از این رو ساخت یک هویت متمایز و هنری برای مقاصد گردشگری، مداخله ای در راستای رقابت پذیری مقصد است. سنت، فرهنگ محلی و عناصر بومی در حال تبدیل شدن به یکی از انگیزه ها و جاذبه های کلیدی توریسم مدرن هستند. گردشگری موسیقی یکی از دستاوردهای مهم گردشگری فرهنگی است امروزه به صنعتی جهانی و موفق بدل گشته است کشوری مانند ایران که سرزمین اقوام گوناگونی است که هر کدام دارای سبک خاصی از موسیقی و ساز مخصوص به آن می باشد می تواند مقصد بسیاری از گردشگران باشد موسیقی هر منطقه بیانگر خلیات و حالات درونی مردمان آن منطقه می باشد و به گونه ای از طریق موسیقی می توان پی به خصوصیات آن منطقه برد. ایران با توجه به پشتهای فرهنگی، تنوع قومی و موسیقی محلی دارای ظرفیت های بسیار برای توسعه گردشگری موسیقی با تکیه بر ارزش های قومی و ملی خود است. موسیقی بومی انعکاسی از فرهنگ و هویت مردم است و جزء انکار ناپذیری از زندگی مردم یک سرزمین و موسیقی در سلول های فرهنگ آنها وجود دارد موسیقی و گردشگری همیشه نقش مهمی در بالا بردن روحیه و نشاط داشته اند. در همه مدل های گردشگری در ساده ترین حالت رویداد ها و اجراهای صحنه های موسیقی وجود دارد و اجرا کردن موسیقی و آلات موسیقی میتواند گردشگران را به فکر بیندازد و بستری برای حکایت فرهنگ و خاطرات جمعی محلی را آماده کند. موسیقی بومی ایران آوازا و دستگاه هایی را شامل میشود که بین مردم ایران وجود داشته و کاملاً قابل درک و فهم بوده و در مناطق مختلف ایران باقی مانده است. این نوع موسیقی قابلیت های بسیاری دارد که میتواند برای برگزاری

وقایع فرهنگی و دعوت و جلب توجه گردشگران به مناطق روستایی و شهری کشور استفاده شود. تنوع قومیتی در کشور ما میتواند زمینه ای برای جذب گردشگر با محوریت موسیقی محلی باشد اما آنطور که باید به آن توجه نشده است. این نوع موسیقی یکی از زیباترین و پرفرودارترین هنرهاست که جزئی از فرهنگ و ابزار بازگوکننده هویت فردی و گروهی است. نکته اصلی این نوع موسیقی، رابطه جدایی ناپذیر آن با زندگی، سبک زندگی و الگوهای افراد در جوامع گسترده تر است. تدوین یک سیاست گردشگری مبتنی بر ایجاد یک تجربه معتبر ارائه شده توسط موسیقی بومی، سیستمهای ارزشی جدیدی را از طریق انسجام همه عناصر یک محصول گردشگری ایجاد می کند که نشان دهنده چالشی در ایجاد نوع جدیدی از گردشگری است. موسیقی بومی با تأسیس شورای بین المللی موسیقی سنتی در سال ۱۹۴۷ اهمیت بین المللی پیدا کرد.

سوالاتی مطرح میشود که چگونه آلات موسیقی در جذب گردشگران داخلی نقش آفرینی میکنند، در پاسخ مشخص شد که دیدن این آلات به عنوان یک پدیده جذاب، قابل تجربه، قابل یادگیری و تداعی کننده مقصد، روی چگونگی جذب گردشگران اثرگذار است. تجربیاتی که گردشگران را به سمت یادگیری و بازخوانی کاربرد آلات موسیقی محلی هدایت کند، عملاً در راستای توسعه تصویر ذهنی آنها نقش آفرینی خواهد کرد. بنابراین عنصر عینی است که میتواند تجربیات و احساسات ذهنی را در خود داشته باشد و مقوله ای عینی - ذهنی تولید کند. ضمناً تمایل گردشگران به یادگیری و مهارت آموزی این سازها، گامی در جهت احیا و باززنده سازی فرهنگ بومی ایران است. گردشگری موسیقی چه از نوع کلاسیک و چه موسیقی پاپ در اواخر دهه های قرن ۲۰ رشد چشمگیری داشته و موجب شکل گیری الگوهای متمایزی از تفریح و گردشگری شده است. در تحولات اخیر گردشگری، موسیقی در سبک ها و اشکال مختلف به سرعت در حال تبدیل شدن به دلیلی اساسی برای سفر و در نتیجه بازاری برای گردشگران میباشد.

معرفی موسیقی بومی

موسیقی بومی دارای اجزای مختلفی است که باعث متمایز شدن موسیقی نسبت به دیگر قومیت ها می شود. قومیت های حال حاضر در ایران شامل: موسیقی بومی خراسانی، موسیقی بومی لری، موسیقی بومی آذری، موسیقی بومی کردی و موسیقی بومی جنوبی می شود که متناسب با فرهنگ و قومیت هر منطقه متفاوت است. این اجزا می توانند شامل سازها، ریتمها، ملودیها، و شعرهای محلی باشند. در بسیاری از موسیقیهای بومی، سازهای سنتی مانند نی، عود، دف، و تمبک، فلوت، تنبور، کمانچه، سه تار، طبل و دهل و... استفاده می شوند. همچنین، ریتمها و ملودیهای موسیقی بومی به گونه ای است که بیانگر ویژگیهای فرهنگی و اجتماعی آن منطقه است.

موسیقی محلی، جان مایه ای از رنگ و شکل مخصوص محلی دارد. از خصوصیات این موسیقی، روانی و سادگی، یک صدایی بودن آهنگ هاست که غالباً سینه به سینه محفوظ مانده و سازنده مشخصی ندارد، بلکه به نظر می آید بسیاری از آن ها ساخته زبان مردم روستایی است که از آباء و اجداد به یاد دارند. ترانه های قومی مانند موسیقی نقاط مختلف ایران چون موسیقی بختیاری، بلوچی،

ترانه های محلی فارسی، گیلان، مازندران و مانند آن ها را می توان موسیقی محلی نامید. روح الله خالقی عقیده دارد که پیش از تدوین ردیف های هفت دستگاه کنونی، آهنگ های محلی شکوفا بوده و کارایی داشته اند.

این موسیقی شامل آهنگ ها و ترانه های مردم دهاتی دور از شهر است که تا اندازه ای طبیعی به نظر می آید و دست علم و هنر به آن نرسیده است. نغمات موسیقی محلی چون ساده و طبیعی است بسیار مؤثر و دلنشین می باشد. این موسیقی در اکثر کشورها اهمیت فوق العاده ای دارد و آهنگسازان بزرگ از نواهای آن استفاده های بسیار کرده اند.

موسیقی بومی که به آن موسیقی محلی و فولکلور^۱ هم می گویند در حقیقت به عنوان موسیقی سنتی و محلی در هر کشوری شناخته می شود. این موسیقی نشان دهنده فرهنگ و آداب و رسوم آن کشور است و یکی از بزرگترین اهداف آن انتقال فرهنگ و سنت های بومی آن کشور به نسل های آینده است. موسیقی بومی در فرهنگ ایرانی از دیرباز نقش پررنگی در جشن ها و مراسم های سنتی ایفا می کرده، یکی از مهم ترین جشن ها در فرهنگ ایرانی جشن عروسی است که متناسب با هر منطقه موسیقی بومی مخصوص خود را پذیرفته است. اغلب موسیقی های بومی در زیر مجموعه موسیقی های فولکلوریک قرار می گیرند اما معکوس این ماجرا زیاد اتفاق می افتد چه آنکه برخی از موسیقی های فولکلور در مناطق متعددی اجرا می شوند و اختصاص به یک زیست بوم ندارند. موسیقی محلی در قلمرو شاخه ای یا گونه ای از فرهنگ و هنر قرار می گیرد که به آن فرهنگ عامه می گویند. از ویژگی های موسیقی بومی، سادگی و بی پیرایه بودن آن است. در این موسیقی می توان نقش ادبیات، احساسات درونی، باورها و به طور کلی زندگی گذشتگان را مشاهده کرد و از یک سو نقش هنرهای اولیه، باورها، احساسات و به طور کلی زندگی گذشتگان را می توان باز یافت. جزء اصلی موسیقی محلی ایران را ترانه ها تشکیل می دهند. موسیقی فولکلور یا موسیقی بومی و محلی، ریشه در آداب و رسوم و فرهنگ یک قوم و نژاد دارد که با باورها و عقاید یک منطقه گره خورده است. به طور کلی موسیقی بومی یا محلی در قلمرو شاخه یا گونه ای از فرهنگ و هنر قرار می گیرد که آن را فرهنگ عامه می نامند.

ویژگی های موسیقی بومی:

موسیقی بومی و محلی کشور ایران به عنوان یکی از پرتعدادترین هنرهای ایرانیان نقش بسزایی در شناخت سرزمین ما برای سایر کشورها دارد. چه حیف که بسیاری از ما در استان هایی با قدمت بالا و فرهنگ غنی، چشم به جهان گشوده ایم ولی اطلاعات کمی از فرهنگ بومی خود داریم. عوامل بسیار زیادی در جذب گردشگر مؤثر هستند که یکی از مهم ترین این عوامل موسیقی بومی و محلی است. موسیقی و گردشگری ارتباط تنگاتنگی با یکدیگر دارند به طوری که موسیقی بومی و محلی بازتابی از فرهنگ و هویت یک منطقه برای گردشگران و بازدیدکنندگان است. این نوع موسیقی در برگزیده قطعات، آهنگها، آواها و ترانه هایی است که مربوط به

¹: folklore

مردم یک منطقه و محل خاص در نزد ملل می باشد که بیشتر در مناطق دور از شهر، روستاها، و حتی توسط کوچ نشینان وجود دارد، مانند موسیقی لری؛ گیلکی؛ کردی و یا موسیقی جنوب که در آنها از یکی دو ساز محدود استفاده می شود و معمولا با تک خوانی یا گروه خوانی همراه بوده و اغلب با حرکت نمایشی همراهی می شود. همچنین از یک سو نقش هنرهای اولیه، باورها، احساسات، افسانه ها و داستان های آشنای محلی و زندگی گذشتگان را میتوان بازیافت و از سوی دیگر، جلوه های طبیعت را. این سازهای بومی و محلی به دلیل باقی ماندن ساختار اولیه شان و ویژگی های اصیل آنها به ساز شناسی و در نتیجه تاریخی موسیقی ایران یاری می رسانند. موسیقی فولک هر منطقه با منطقه دیگر فرق دارد و بخشی از آداب و رسوم آن منطقه است که ریشه در فرهنگ و پیشینه آن قوم دارد. ترانه های فولکلور توسط مردم عامه خلق می شوند و بیانگر زندگی روزمره طبقه زیرین جامعه است. آهنگ ها و ترانه های آن ریتم و ملودی خاصی ندارد و از سبک خاصی پیروی نمی کنند. از آنجا که ترانه ها و آوازهای موسیقی فولکلور شفاهی هستند و از فرد به فردی یا نسلی به نسل دیگر منتقل می شوند استاندارد و قواعد خاصی ندارند و در واقع هر ترانه برای خودش منحصر به فرد است و با هیچ گونه روش علمی و استدلال منطقی، همراه نیست و هیچ معلمی آن را تدریس نمی کند. اکثر ترانه های فولکلور قدیمی مجموعه ای از مسائل تاریخی و اجتماعی را در خود جای داده است که مستقیما با مردم عادی سروکار دارد. ترکیب و هماهنگی این نوع موسیقی با رقص مردم آن جامعه نیز نشان از نفوذ کامل آن در میان مردم و استفاده از ریتم ها و ملودی هایی دارد که با ضربان احساسات مردم هنگام خواندن و نواختن آن موسیقی یکی می شود. ترانه های این موسیقی معمولا همراه با رقص و پایکوبی همراه هستند و بسیار سلیس و روان می باشند و از این جهت مناسب برای رقص های محلی هستند. آهنگسازان و ترانه سرایان اولیه آن معمولا نامشخص هستند و ریشه در میراث و تمدن های کهن دارد و از اعمال و رفتارهای رایج در گروه های جامعه می آید. این موسیقی یک شرایط حاکم بر جامعه را توصیف می کند و می تواند دارای محتوای عاشقانه و جشن و شادی و یا عارفانه باشد. موسیقی فولکلور مناطق مختلف معمولا در پیوند با اجرای مراسم آیینی یا مناسبات اجتماعی خاص آن فرهنگ است. در واقع میتوان گفت موسیقی فولکلور برای مردم کارکرد اجتماعی داشته و دارد. مثلا در فصل خورشید چینی، خورشید چینیان با هم ترانه های محلی را میخوانند و این کار به آنها انرژی مضاعف برای کار میدهد و هم چنین بین شان هماهنگی بیشتر ایجاد میکند. موسیقی فولکلور، موسیقی زندگی روزمره مردم است و با روح زندگی قومیت ها پیوند دارد، به همین خاطر شنیدن یا نواختن این موسیقی برای هر یک اعضای آن قومیت، جذابیتی ویژه دارد و برای کسانی از فرهنگ های دیگر هم موسیقی منحصر به فردی است که شنیدن آن، تجربه ای جدید و جذاب است. فرم های فراوانی برای موسیقی فولک وجود دارد، انواع لالایی ها، نمونه هایی از این سبک موسیقی هستند، سرودهای مذهبی در اکثر جوامع، گونه ای دیگر از موسیقی فولکلور یا محلی محسوب می شوند. کارکرد اصلی موسیقی فولکلور حفظ فرهنگ و هویت فرهنگی جوامع مختلف است. چرا که با سنت ها و آیین های سنتی جوامع گوناگون عجین شده است.

سازهایی که برای اجرای موسیقی فولکلور یا محلی در ایران بیشتر مورد استفاده قرار می گیرند عبارتند از

ستار / دف / دهل / دمام / کرنا / سرنا / نی / تار

ترانه بومی در ایران از نظر فرم موسیقی به دو گونه تقسیم میشوند:

(۱) از دیدگاه آیینی ترانه های بومی آوازی که به صورت دسته جمعی یا انفرادی خوانده میشوند.

(۲) رقص های محلی سازی که با سازهای محلی اجرا می شوند.

فولکلور از دو واژه انگلیسی folk به معنی مردم کوچه و بازار و lore به معنی یادگیری و آگاهی تشکیل شده است. این سبک از موسیقی در بطن جامعه وجود دارد و موسیقی عامه مردم است. موسیقی عاشیق های آذربایجان، تو شمالهای لرستان، بخش های ترکمن صحرا، موسیقی مردم خراسان و سیستان و بلوچستان موسیقی مراسم "زار" مردم بندر، موسیقی دراویش کردستان و... در برگیرنده هزاران دستگاه مقام و ملودی است که در مراسم جشن و عروسی، عزا و سوگواری، کار و ... به گوش میرسد و بخش عظیمی از فرهنگ ما را در بر می گیرد. یک ویژگی جالب برخی آوازهای بومی ایران در مقایسه با انواع شهری، تند خواندن واژگان است که همچنان حاوی معنی هستند و صرفاً ادوات بیانی و آوازی به حساب نمی آیند. به جز بحر طویل، مشابه آن را در موسیقی دستگاهی نداریم. حتی آوازهای قدیمی ضبط شده در دوران قاجار نیز فاقد این ویژگی منحصر به فرد هستند. تفاوت موسیقی ملل ناشی از عوامل گوناگونی نظیر؛ تفاوت های اقلیمی، تاریخی، آداب و رسوم و بسیاری مسائل دیگر است. همین تنوع تفاوت های محیطی، انسانی، تاریخ باعث می شود که موسیقی ایران با موسیقی شمال اروپا، موسیقی آفریقای جنوبی با موسیقی آمریکای لاتین و نظایر آن متفاوت باشد. حال اگر هر منطقه را یک میدان بومی در نظر بگیریم، می توانیم بگوییم تمام این اوضاع موسیقی ها، موسیقی های بومی آن منطقه هستند. (همشهری آنلاین- بهار اصل)

مروری بر جشنواره های محلی در دنیا:

• جشنواره MAWAZINE^۱ مراکش

(به معنی ضرب آهنگ ها) یک جشنواره موسیقی است که در ماه می که همه ساله با حضور بسیاری از موسیقی دانان بین المللی و محلی در رباط مراکش برگزار می شود. هر بار شاهد بیش از ۹۰ گروه موسیقایی از سراسر جهان و دو میلیون دیدار کننده در ده روز متوالی است.

با شرکت حدود ۲,۵ میلیون نفر در این جشنواره در سال ۲۰۱۳ موجب شد موازین پس از جشنواره دونا اینزل در وین، بزرگ ترین جشنواره موسیقی جهان باشد. این فستیوال جشن بزرگ فرهنگ و هنر مراکش به حساب می آید.

یکی از منابع توریستی و درآمدزای مراکش برگزاری فستیوال های تئاتر، رقص و موسیقی در سراسر این کشور است.

همراه با موسیقی فولک، لبنانی و رقص سماع می باشد

¹: Mawazine

و اغلب گردشگران را گردشگران عربی و آفریقایی تشکیل می‌دهند.

• جشنواره کوچلا^۱

نام رسمی جشنواره کوچلا در حقیقت، فستیوال دره هنر و موسیقی کوچلا نام دارد که شامل هنرنمایی برخی از مشهورترین هنرمندان و گروه های موسیقی جهان و همچنین نمایش برخی از آثار هنری شگفت انگیز است.

این جشنواره در دو هفته آخر ماه آوریل برگزار می شود، بخش موسیقی در پنج مکان اصلی این مراسم شامل استیج کوچلا، سالن تئاتر در فضای باز، چادر گویی، چادر موجاوه و چادر صحرا برپا می شود. این فستیوال، که سالانه نیم میلیون نفر در آن شرکت می کنند، در امپایر پولو کلاب در ایندیو کالیفرنیا برگزار می شود و در دره کوچلا در صحرای کلرادو واقع شده است و بنابراین یک درخشندگی باورنکردنی در همه جای این مراسم وجود دارد.

اولین جشنواره کوچلا به صورت یک رویداد دو روزه در اکتبر ۱۹۹۹ برگزار شد و پس از آن، به جز سال ۲۰۰۰ که مراسم برگزار نشد، این مراسم در ۱۵ سال گذشته در همان محل برگزار می شود. شهرت آن به عنوان یکی از بزرگ ترین و بهترین فستیوال های دنیا، سازمان دهندگان مجبور کرد که مدت زمان برگزاری آن بیشتر کنند و در نهایت در سال ۲۰۱۲ منجر به افزودن تعطیلات آخر هفته به این مراسم شد.

این جشنواره گلچینی از تعداد زیادی از انواع موسیقی ها از جمله راک، Indie، الکترونیکی و هیپ هاپ است. از استیج های کوچک برای هنرمندان جوان و تازه وارد و استیج های اصلی به برخی از بزرگ ترین هنرمندان نام اختصاص داده می شود.

• جشنواره گلاستونبری انگلستان^۲

بزرگترین جشنواره بدون سقف و هوای آزاد و هنرهای اجرایی جهان است که به صورت سالانه در انگلستان برپا می شود. گلاستونبری بیشتر برای اجراهای موسیقی اش معروف است.

گلاستونبری که نه تنها به عنوان جشنواره موسیقی پیشرو در بریتانیا، بلکه در میان معتبرترین جشنواره های جهان جشن گرفته می شود، تجربه اصلی جشنواره را در بر می گیرد. در پس زمینه زیبای حومه سامرست، مرکز ژانرهای مختلف موسیقی و جلوه ای از هنرهای خلاقانه است. گلاستونبری از مراحل منحصر به فرد خود گرفته تا مجموعه هنرمندان درجه یک خود، واقعاً یک جشن برای حواس است. حالی که آثار موسیقی راک، پاپ، رگی و الکترونیک در مرکز صحنه هستند، جشنواره همچنین مملو از اجراهای کاباره، تئاتر، نمایش های سیرک، و حتی کیدز فیلد است که آن را به یک ماجرای خانوادگی همه جانبه تبدیل می کند.

¹ Coachella

² Glastonbury

این جشنواره در محلی زیبا برگزار می شود؛ این منطقه که مساحتی برابر ۹۰۰ جریب دارد و در دره ی Avalon واقع شده است، غرق در نماد شناسی، اسطوره شناسی و آیین های دینی است که صدها سال قدمت دارد. جشنواره گلاستونبری با تاریخ غنی، تنوع باورنکردنی و تعهد تزلزل ناپذیر به موسیقی و هنر، به شایستگی جایگاه خود را در تاریخچه تاریخ موسیقی به دست آورده است. فضای پر جنب و جوش آن، در میان حومه زیبای انگلیسی، با هیچ جشنواره دیگری بی نظیر است. چه طرفدار مادام العمر موسیقی باشید و چه یک جشنواره ای، گلاستونبری نوید تجربه ای فراموش نشدنی را می دهد که شما را در لحظه شماری برای روز بعدی به حال خود رها می کند.

• جشنواره زیگت^۱ مجارستان

جشنواره زیگت که «جزیره آزادی» نامیده می شود، جشنی تپنده از موسیقی، هنر و فرهنگ در قلب بوداپست، مجارستان است. این فقط یک جشنواره نیست. این یک تجربه، یک جامعه و یک مدینه فاضله هفت روزه است که کل اوبودای سیگت را در بر می گیرد و آن را به یک زمین بازی پر جنب و جوش و متنوع از خلاقیت تبدیل می کند. این جشنواره تاریخ ۷ تا ۱۳ آگوست در ۶ مرحله با اجرای ژانرهای مختلف موسیقی بر روی رود دانوب در شهر بوداپست مجارستان برگزار میشود.

جشنواره زیگت انفجاری از رنگ، موسیقی و انرژی است. این مجموعه یک تجربه فرهنگی جامع را ارائه می دهد و به اجرای تئاتر، نمایش سیرک، و تاسیسات هنری در کنار ردیف موسیقی گسترده خود می بالد. این جشنواره همچنین با یک صحنه اختصاصی «موسیقی مجارستانی» که استعدادهای محلی و موسیقی سنتی را به نمایش می گذارد، به میراث شهر میزبان خود ادای احترام می کند.

Sziget به ترکیب متنوع خود افتخار می کند که طیف گسترده ای از سلیقه های موسیقی را برآورده می کند. از راک و پاپ گرفته تا موسیقی الکترونیک، موسیقی جهانی و فراتر از آن، صحنه های جشنواره توسط مجموعه ای از هنرمندان داخلی و بین المللی تزئین شده است. گروه های نمادین مانند Arctic Monkeys، Foo Fighters، و Gorillaz این صورت حساب را با هنرمندان تازه کار به اشتراک گذاشته اند که نشان دهنده تعادلی از استعدادهای تثبیت شده و تازه است.

• جشنواره اسنس^۲

این فستیوال جذاب که در سال ۱۹۹۴ به مناسبت بزرگداشت بیست و پنجمین سالگرد انتشار مجله اسانس که در واقع یک مجله آفریقایی-آمریکایی مخصوص زنان است به مرور زمان جشن سالگرد اون به یکی از بزرگ ترین جشن موسیقی دنیا تبدیل شد و هر ساله بیشتر از ۴۵۰۰۰۰ نفر در اون شرکت می کنند. و زمان برگزاری این فستیوال ماه ژوئن میباشد.

¹ sziget

² Coachella

بزرگترین جشنواره موسیقی فرهنگ آفریقایی، آمریکایی در ایالت متحده امریکا تشکیل می‌دهند.

• جشنواره بین‌المللی جهان موسیقی مقامی در باکو

جشنواره بین‌المللی دنیای موسیقی مقامی در سال ۲۰۰۹ میلادی به ابتکار بنیاد حیدر علی اف پایه‌گذاری شد و از آن زمان هر دو سال در ماه مارس در مرکز بین‌المللی مقام آذربایجان در باکو برگزار می‌شود. این جشنواره با هدف حفظ و حراست از موسیقی مقامی، شناساندن و تبلیغ این نوع موسیقی به جهانیان شکل گرفته و موسیقی‌دانان، خوانندگان و گردشگران فرهنگی را از بیش از ۴۰ کشور دنیا را به خود جذب می‌کند. جشنواره بین‌المللی موسیقی قبله، جشنی است که به افتخار موسیقی کلاسیک برگزار می‌شود و گردشگران بسیاری را به خود جذب می‌کند. این جشنواره شاد و پرتعداد حدود یک دهه قدمت دارد و از سال ۲۰۰۹ تاکنون همه‌ساله میزبان هنرمندان و علاقمندان به موسیقی از سراسر جهان بوده است.

جشنواره بین‌المللی موسیقی قبله به ابتکار آکادمی موسیقی فرهاد بدل بیگلی و با حمایت وزارت فرهنگ آذربایجان و بنیاد حیدر علی اف برگزار می‌شود و موسیقی، آواز و هیاهوی حضور گردشگران را به هوای تابستانی و دلپذیر قبله می‌آورد. برنامه‌ها و کنسرت‌های باشکوهی با حضور خوانندگان و نوازندگان معروفی از آذربایجان و کشورهای اروپایی، آمریکا و جمهوری‌های شوروی سابق در مرکز همایش‌های حیدر علی اف و فضای باز آن در تفرجگاه ساحلی خوش‌منظره با پس‌زمینه کوه‌های قفقاز، برگزار می‌شود. این جشنواره شهر قبله را به یکی از مهم‌ترین مقصدهای «گردشگری فرهنگی» تبدیل کرده و دنیایی از شادی و هیجان را برای میزبانان و گردشگران به ارمغان آورده است.

جشنواره بین‌المللی جاز باکو در سال ۲۰۰۵ میلادی به ابتکار موسیقی‌دان معروف آذربایجانی، راین سولتانوف، نوازنده ساکسیفون جاز، پایه‌گذاری شده و از آن زمان همه ساله با مدیریت این هنرمند برجسته و مشارکت وزارت فرهنگ و گردشگری آذربایجان، صندوق جاز آذربایجان و «مجله جهان جاز» برگزار می‌شود. جشنواره بین‌المللی جاز باکو همه ساله در ماه اکتبر به مدت ۱۰ روز به استقبال علاقمندان به موسیقی جاز و هنرمندان معروفی از آذربایجان و دیگر کشورها می‌رود. این رویداد بزرگ در پایتخت آذربایجان، شهر تاریخی و فرهنگی باکو برگزار می‌شود و در بخش‌های مختلفی میزبان علاقمندان و هنرمندان موسیقی جاز است.

• فستیوال آسیا وان در بوسان^۱

رؤیای طرفداران موسیقی پاپ کره‌ای با فستیوال آسیا وان (One Asia) در بوسان محقق می‌شود. گروه‌های موسیقی فراوانی نظیر ای پینک (A Pink)، آسترو (ASTRO)، مومولند (Momoland)، بلک پینک (Black Pink)، جی فرنند (G-Friend) و وانا وان (Wanna One) در این فستیوال شرکت می‌کنند. فستیوال در ۲۲ اکتبر هر سال با یک مراسم افتتاحیه آغاز می‌شود و برای مدت ۱۰ روز متوالی در سراسر بوسان جریان دارد. آسیا وان که یکی از برترین فستیوال‌های این قاره به شمار می‌آید که هنرمندان زیادی

¹ one asia

در آن حضور دارند و فقط شرکت در مراسم افتتاحیه‌ی این فستیوال هم بسیار ارزشمند است. به علاوه، اگر یک بلیط چند منظوره از فستیوال‌ها را تهیه کنید، می‌توانید در این ایام به دیدار دیگر جاذبه‌ها و فستیوال‌های برتر شهر زیبای بوسان بروید.

• جشنواره موسیقی لا فور جورنه^۱

(La Folle Journée) یا (روز جنون) نام جشنواره موسیقی کلاسیکی است که از سال ۱۹۹۵ هر سال در شهر نانت فرانسه برگزار می‌شود و در واقع جشنواره موسیقی لا فور جورنه توکیو، نسخه ژاپنی این جشنواره فرانسوی است که از سال ۲۰۰۵ برگزاری آن در ژاپن آغاز شد. نام اولیه این جشنواره "لا فور جورنه او" ژاپن بود و در فاصله سال‌های ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۶ در شهرهای دیگری مانند کانازاوا، نیگاتا، اوتسوشی و توسوشی هم برگزار شد، اما در حال حاضر در فاصله ۲۹ آوریل تا ۵ می برگزار می‌شود که در تقویم ژاپنی مصادف با گلدن ویک یا هفته طلایی است. این جشنواره به موسیقی کلاسیک غربی می‌پردازد.

• جشنواره هزار دف کردستان

موسیقی کردی شاخه‌ای از موسیقی شرقی و از قدیمی‌ترین موسیقی‌های سرتاسر دنیا محسوب می‌شود که مادر موسیقی نیز معرفی گشته است. کردستان را پایتخت دف جهان نام گذاری کرده اند. این نوع موسیقی شامل آوازاها، ترانه‌ها، آهنگ‌ها و موسیقی‌های بی کلام و نغمه‌هایی است که به زبان کردی و زازا-گورانی خوانده می‌شود. موسیقی کردی قابلیت جهانی شدن دارد و به عنوان میراث معنوی شناخته شده است. موسیقی کردی، بیانگر تاریخ، فرهنگ، باورها، اعتقادات و عواطف کردها می‌باشد. ترانه‌هایی که منشاء افسانه‌ای دارند و گاه تراژدی‌هایی از اتفاقات و توصیفات جنگجویان و بزرگان خود است که در قالب شعر و موسیقی گفته می‌شود و به ترانه‌های «دیوانی» شهرت دارند. سنندج در سال ۹۸ از سوی یونسکو به عنوان شهر خلاق موسیقی جهان ثبت شود. جشنواره هزار دف کردستان که به جشنواره هزار دف اورامانات معروف است در روستای پالنگان در استان کردستان برگزار می‌شود. یکی از منحصر به فرد ترین مراسم استان کردستان است. دف در بین مردم کرد از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. اجتماع بزرگ دف نوازان ایران و هم نوازی گروهی آنان به عنوان یکی از جاذبه‌های فرهنگی مورد توجه قرار می‌گیرد و باعث شده توریست‌های زیادی برای دیدن این جشنواره برنامه ریزی کنند و به سنندج سفر کنند و حتی توریست‌های خارجی را هم به سنندج کشانده است. این جشنواره هر سال در اردیبهشت ماه و به مدت ۳ روز برگزار می‌شود.

توسعه گردشگری

¹ La folle journee

در توسعه گردشگری یک مکان، تمامی عناصر مربوط به هویت مکان از جمله موسیقی سنتی اهمیت دارد. یکی از مهم ترین مولفه های توسعه گردشگری آموزش است. نگاهی به سطح اطلاعات و میزان آشنایی مردم با جاذبه ها و مسائل گردشگری کشور به وضوح نشان می دهد که امروزه در جامعه ما اطلاعات علمی و واقعی، حتی برای برجسته ترین کارشناسان در مورد توان بالقوه موجود گردشگری کشور ناکافی است. توجه به گردشگری رویداد محور یکی از موارد مهمی است که می تواند علاوه بر تبلیغ و تشویق گردشگری، توجه به سمت گردشگری و جایگاه واقعی آن را در جامعه نهادینه کند. برگزاری مراسم و جشنواره ها، تئاترهای خیابانی، و مراسم مخصوص سنتی در بین قومیت های ایرانی، می تواند سبب رونق گردشگری و جذب گردشگر شود. ایجاد و برگزاری مراسم هایی که در دید عموم جامعه باشد، سبب می شود که مردم از نزدیک با این رویدادها ارتباط برقرار کرده و اهمیت جایگاه گردشگری برای آن ها ملموس تر شود. امروزه صنعت عظیم گردشگری به ویژه گردشگری داخلی جایگاه خاصی را در کشورها داشته و نقش فعال و موثری در ارتقاء ساختار اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشورها بخصوص در کشورهای روبه توسعه بر عهده دارد. کارناوال ها رویدادهایی مردمی- انتقادی هستند که جدیت فرهنگ رسمی و هنجارهای حاکم را به سخره می گیرند و برابری و آزادی را توأمان به نمایش می گذارند. توسعه پایدار، توسعه ای است که نیازهای نسل کنونی را بدون به مخاطره انداختن توانایی های نسل های آینده در برطرف کردن نیازهای شان تامین کند. توسعه پایدار گردشگری نیازمند صبر، تلاش و تعهد دراز مدت است. شاخص های اکولوژیکی، اقتصادی، اجتماعی، نهادی و فرهنگی که این شاخص ها در ارتباط با یکدیگر بوده و تأثیر متقابلی بر هم دارند. با مدیریت و برنامه ریزی صحیح ضمن برطرف کردن موانع سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و... برای توسعه پایدار گردشگری، بین روابط گردشگران و محیط، تعادل میان نیازهای گردشگران و ساکنین منطقه را برقرار کرد. شاخص های اولیه ایجاد جاذبه، دلایل اصلی گردشگران را برای انتخاب یک شهر به عنوان مقصد سفر تشکیل می دهد. شاخص های ثانویه شامل تسهیلات مقصد سفر مانند اقامتگاه، مراکز خرید، حمل و نقل و اطلاع رسانی است که در موفقیت یک شهر برای تبدیل شده به یک مقصد گردشگری موثر است. در عصر حاضر صنعت گردشگری به عنوان بزرگترین صنعت جهان امروز و یکی از ارکان توسعه پایدار معرفی می شود. توسعه گردشگری متضمن توجه به ابعاد توسعه در تمامی سطوح فردی سازمانی و ملی است و پایداری آن در گروی استفاده از منابع هدایت سرمایه گذاری ها سمت گیری پیشرفت فناوری و تغییر ساختاری و نهادی است که با نیازهای حال و آینده بشر سازگار باشد این صنعت از طریق ترکیب همزمان منابع داخلی و خارجی منافع اجتماعی اقتصادی زیست محیطی و فرهنگی زیادی را برای فضاهای جغرافیایی به همراه دارد. موفقیت و رشد توسعه پایدار گردشگری در گرو عملکرد مناسب و هماهنگ عناصر و فاکتورهای متعددی است که با هم ارتباط تنگاتنگی دارند. یکی از مهمترین این فاکتورها «امنیت گردشگران و مقصدهای گردشگری» است. امروزه در جهان امنیت به عنوان مهمترین فاکتور در تدوین استراتژی های توسعه گردشگری در جهان به شمار آمده و با مقوله گردشگری رابطه مستقیم دارد. گردشگری ابزاری برای دیپلماسی عمومی و توسعه ی بین الملل و پاسخ قدرتمندی است برای چالش های جهانی. بررسی مطالعات پیشین نشان می دهد: گردشگری نه تنها از صلح بهره می برد بلکه خود نیرویی حیاتی برای گسترش صلح در بین ملت هاست.

مولفه های توسعه گردشگری:

• آموزش

یکی از مهم ترین مولفه های توسعه گردشگری آموزش است. نگاهی به سطح اطلاعات و میزان آشنایی مردم با جاذبه ها و مسائل گردشگری کشور به وضوح نشان می دهد که امروزه در جامعه ما اطلاعات علمی و واقعی، حتی برای برجسته ترین کارشناسان در مورد توان بالقوه موجود گردشگری کشور ناکافی است. هنوز در دورترین نقاط این مرزوبوم، زمینه ها، توانایی های بالقوه و بالفعل زیادی در زمینه گردشگری وجود دارد که یا ناشناخته مانده است یا به لحاظ عدم وقوف لازم مردم و مسئولان به امور سیاحتی، همچنان بی اعتبار تلقی می شوند. یکی از مواردی که سبب جذب گردشگر و توسعه گردشگری در کشور می شود، آموزش نحوه صحیح برخورد کسانی است که در اقامتگاه های گردشگری فعالیت می کنند.

• حمایت از بخش خصوصی

برای تشویق بخش خصوصی به همکاری در زمینه گردشگری باید این بخش را با گردشگری آشنا و آگاه کرد. اگر ما بخش خصوصی را مردم ایران تلقی کنیم، باید زمینه را برای آموزش علاقه مندان به وارد شدن به این فضا فراهم آوریم.

• گردشگری رویداد محور

توجه به گردشگری رویداد محور، یکی از موارد مهمی است که می تواند علاوه بر تبلیغ و تشویق گردشگری، توجه به سمت گردشگری و جایگاه واقعی آن را در جامعه نهادینه کند. برگزاری مراسم و جشنواره ها، تئاترهای خیابانی، و مراسم مخصوص سنتی در بین قومیت های ایرانی، می تواند سبب رونق گردشگری و جذب گردشگر شود. ایجاد و برگزاری مراسم هایی که در دید عموم جامعه باشد، سبب می شود که مردم از نزدیک با این رویدادها ارتباط برقرار کرده و اهمیت جایگاه گردشگری برای آن ها ملموس تر شود.

• امنیت و رعایت حقوق گردشگری

گردشگران معمولاً علاقه مندند به مقاصدی سفر کنند که از نظر امنیت و امکانات و خدمات زیربنایی، چارچوب قوانین و مقررات حقوقی مشخصی در ارتباط با گردشگران داخلی و خارجی داشته باشند. این امر نقش قابل توجهی در ایجاد تصویر ذهنی مثبت و در نهایت جذب گردشگر خواهد داشت.

• توسعه امکانات زیربنایی در صنعت گردشگری

تاسیسات، تجهیزات و تسهیلات مورد نظر برای گردشگران را نباید تنها در هتل خوب یا پذیرایی مناسب در مهمانسراها خلاصه کرد؛ زیرا این مقوله کلیه امور جامعه از قبیل عوامل زیربنایی نظیر جاده، آب، برق، امکانات ارتباطی (مخابرات)، فرودگاه و از مسائل پزشکی و بیمه‌ای گرفته تا عوامل روبنایی از قبیل سرگرمی در محیط شهرها، بهره‌گیری کامل از اوقات فراغت در شب‌وروز و همچنین چگونگی رفتار و برخورد مردم را شامل می‌شود.

• توسعه روابط با همسایگان

یکی از مهم‌ترین مواردی که می‌تواند به رونق و توسعه گردشگری و بسترسازی برای آن کمک کند، برقراری ارتباط سالم و خوب با کشور های همسایه است. بدون شک بخشی از فرهنگ ایران در آن سوی مرزهای امروزی واقع است. بنابراین ارتباط بهتر در زمینه گردشگری باعث جذب گردشگر بیشتر خواهد شد و توسعه گردشگری با آموزش بخش خصوصی و بسترسازی اجتماعی و اقتصادی امکان‌پذیر خواهد بود. گردشگری در ایران، می‌تواند یکی از زیباترین، هیجان‌انگیزترین و در عین حال در دسترس‌ترین رویدادی باشد که می‌توان آن را با کمترین هزینه برپا کرد و بیشترین درآمد را از طریق آن به دست آورد. اگر این پتانسیل جایگاه اصلی و واقعی خود را در تمامی شهرها و روستاهای ایران پیدا کند و به صورت ملموس در جامعه تجلی یابد، توانسته‌ایم در امر آگاهی‌رسانی و بسترسازی اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی در زمینه جذب گردشگر داخلی موثر واقع شویم و با فراهم کردن امکانات جدید در زمینه جذب گردشگر خارجی اقدام کنیم. جشنواره‌ها و فستیوال‌ها یک هدفی برای برگزاری دارند و چه بهتر که این پیام‌ها در راستای توسعه گردشگری باشد.

مثلا فستیوال گلاستونبری و زیگت تاکید روی پایداری محیط زیست دارند. این جشنواره‌ها فقط روی موضوع موسیقی و هنر تاکید ندارند و برنامه‌هایی برای آگاهی محیط زیست ارائه میکنند. یا یکی از منابع توریستی و درآمد زای مراکش فستیوال‌های تئاتر و رقص و موسیقی در سراسر این کشور میباشد.

نتیجه‌گیری

موسیقی؛ به عنوان میراث ناملموس فرصتی برای نمایش فرهنگی سرزمین هاست. نمایی که می‌تواند بخش مهمی از هویت یک سرزمین را برای مخاطبان به تصویر بکشد. در بسیاری از نقاط دنیا موسیقی و برگزاری جشنواره‌های فرهنگی با محوریت موسیقی توانسته است تصویر مقصد را شکل ببخشد و با خلق گردشگری رویدادمحور زمینه بازدید گردشگران بی شماری را در طول سال فراهم نماید. موسیقی و علی‌الخصوص موسیقی بومی به دلیل بهره‌گیری از عناصر فرهنگی جامعه میزبان مانند واژه، آوا و لهجه و در بسیاری از موارد سازهایی که تنها در همان نقاط ساخته و استفاده می‌شود، می‌تواند ارائه‌ای تمام و کمال از فرهنگ، آداب و رسوم منطقه باشد. استفاده از عنصر موسیقی به عنوان ابزاری در مسیر توسعه گردشگری نیازمند ایجاد زیرساخت‌های سخت افزاری و نرم افزاری است. آنچه به عنوان نرم افزار در مسیر توسعه گردشگری با محوریت موسیقی مورد نیاز است، ایجاد زمینه‌هایی برای شناخت بیشتر و بهتر موسیقی بومی است. موسیقی بومی دارای داستان است و در بسیاری از موارد عامه مردم علی‌رغم آشنایی با نوای موسیقی بومی هیچ شناختی از داستان‌ها و روایت‌های آن ندارند. از این رو ضروری است که از طریق برگزاری دوره‌های

آموزشی، سمینارها و همایش های گوناگون فرصتی برای معرفی داستان موسیقی بومی به مخاطبان و علاقه مندان این حوزه فراهم شود. از طرف دیگر رسانه های جمعی باید برنامه ریزی مناسبی در جهت ترویج موسیقی بومی با محوریت تولید برنامه های مختلف با هدف شناسایی بیشتر موسیقی بومی و خاستگاه هر کدام داشته باشند.

در سوی دیگر توسعه سخت افزارها نیز به عنوان عامل مهمی در گسترش زمینه های توسعه گردشگری با توجه به موضوع موسیقی بومی خواهد بود. آنچه در فهرست سخت افزارهای مورد نیاز می توان به آن اشاره داشت؛ ایجاد پایگاه هایی جهت برگزاری جشنواره های موسیقی است که نه تنها امکانات اولیه توسعه گردشگری مانند دسترسی، اقامت و پذیرایی را ممکن سازد؛ بلکه ظرفیت توسعه جشنواره های موسیقی بومی در کنار برگزاری نمایشگاه های صنایع دستی و یا اجرای برنامه های آئینی به ارمغان آورد. موسیقی بومی موضوعی است که هم می تواند به تنهایی به یک رویداد گردشگری تبدیل شود و هم می تواند بخش مهمی از یک رویداد بزرگ باشد. از این رو توجه به موسیقی بومی می تواند زاویه نگاه مخاطبان را به سایر بخش های فرهنگی جامعه میزبان تغییر دهد.

علی رغم اهمیت موسیقی بومی؛ هنوز جایگاه آن در ساختار فرهنگی جامعه نامشخص است و نتوانسته از قابلیت های وجودی خود استفاده نماید. رسیدن به هدف های مورد توجه گردشگری با محوریت موسیقی بومی نیازمند تغییرات ساختاری در نگاه به مقوله موسیقی است. نگاهی که در طی سال های اخیر تلطیف یافته است اما هنوز تا رسیدن به ایده آل های مورد نظر فاصله ای قابل توجه دارد. امید است با نگرش های نو در ساختار سیاست گذاری تغییرات قابل قبولی در مواجهه با هنر موسیقی صورت گیرد که در این میان موسیقی بومی نیز بتواند به جایگاه خود دست پیدا کند. مرور جشنواره های موسیقی بومی در سطح بین المللی، جایگاه تاثیرگذار موسیقی در خلق چشم انداز مشترک میان فرهنگی، نزدیکی نسل ها و تقابل گفتمان های سازنده در مسیر دستیابی به یکپارچگی ملی را نشان می دهد.

منابع و مآخذ

- پاپلی یزدی و سقایی (۱۳۸۸)، گردشگری ماهیت و مفاهیم، انتشارات سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه ها (سمت) ایمانی خوشخو محمد حسین، راستگو نیلوفر (۱۳۹۷)، گردشگری مبتنی بر موسیقی سنتی ابزار، هدف یا وسیله مدیریت مقصد، فصلنامه هنر و تمدن شرق هفتم، شماره ۲۳، بهار ۹۷
- صفرآبادی و طبعی (۱۳۹۶) توسعه گردشگری اجتماع محور با تاکید بر جنبه های قومی محلی، نشریه جغرافیا، بهار ۱۳۹۶، شماره ۵۲
- گیسون و کانل (۲۰۰۵)، Gibson, chris and connell, john (2005), music and tourism، ستایشگر (۱۳۷۵)، واژه نامه موسیقی ایران زمین، جلد اول، انتشارات اطلاعات
- رفیعی یاسمن، میرزایی روزبه (۱۳۹۷)، ارائه مدل توسعه گردشگری موسیقی مقامی در ایران بر مبنای رویکرد گراند تئوری، نشریه جامعه شناسی نهاد های اجتماعی
- وجدانی (۱۳۷۶)، شناخت موسیقی ایران - انتشارات دانشگاه هنر
- حمیدی اکبر، صفدری امین، فرهادی ابراهیم (۱۳۹۳)، تحلیلی بر تاثیر موسیقی محلی در توسعه گردشگری، اولین کنفرانس ملی جغرافیا، گردشگری، منابع طبیعی و توسعه پایدار
- بسته نگار مهرنوش (۱۴۰۱) توسعه اجتماعی، توسعه گردشگری، نشریه گردشگری فرهنگ، دوره ۴، شماره ۱۳
- احمدیان هوشمند، ستاری محمد حسین، میرزائیان اسماعیل (۱۳۹۳)، توسعه پایدار گردشگری، اولین کنگره تخصصی مدیریت شهری و شوراهای شهر
- قانع علی (۱۳۹۴)، توسعه پایدار گردشگری، اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پاک
- دومین همایش ملی مافی، عزت الله و صالحی گل آباد، زهره و ابراهیمی قوژدی مریم گردشگری و توسعه پایدار (۱۳۹۳) گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار
- سلیمی سبحان محمدرضا (۱۳۹۳)، امنیت و توسعه پایدار گردشگری، مطالعه موردی شهر تهران، نشریه پژوهشنامه جغرافیای انتظامی، شماره ۸
- ضرغام بروجنی، حمید و خسروانی دهکردی افروز (۱۳۹۱) اثرات توسعه گردشگری بر شاخص های صلح جهانی
- نشریه مطالعات مدیریت گردشگری، شماره ۱۹
- گرچی دوز، سمیه و شکاری نمین، شیدا، طراحی الگوی توسعه گردشگری فرهنگی با رویکرد موسیقی نواحی ایران، مجله گردشگری فرهنگ، دوره دوم بهار ۱۴۰۰، شماره ۴
- مرزبان، احسان و مصطفی، (۱۴۰۱) گردشگری موسیقی در ایران، تحلیلی ساختاری مطالعه موردی: استان بوشهر، نشریه بصیر دوره ۱۱، شماره ۲، تابستان ۱۴۰۱
- تاج زاده نمین، ابوالفضل و هاشم زاده ژاله، نقش جشنواره های موسیقی در توسعه گردشگری از دیدگاه گردشگران بالقوه، فصلنامه علمی - پژوهشی مطالعات مدیریت گردشگری سال هشتم - شماره ۲۶ - تابستان ۹۳. صفحات ۲۵ تا ۵۲
- کیاکجوری، داوود و رزقی، خدیجه، ادهم بنیامین (۱۳۹۳)، بررسی نقش موسیقی بومی و محلی در جذب گردشگر - همایش ملی گردشگری، سرمایه های ملی و چشم انداز آینده
- نیکنام، منوچهر و حاجبی، آیدا (۱۳۹۵)، تاثیر برگزاری جشنواره های موسیقی محلی در جذب گردشگر فرهنگی، دومین کنفرانس بین المللی ایده های نوین در کشاورزی، محیط زیست و گردشگری

فرخ زاد، محمد و حاجی رضایی، زهرا (۱۳۹۵)، نقش موسیقی در گردشگری فرهنگی ایران، کنفرانس سالانه علمی _ تخصصی
عمران، معماری، شهرسازی و علوم جغرافیا در ایران باستان و معاصر

essence.comسایت

Abstract

Tourism and music are among the activities that focus on free time and using cultural elements that have countless audiences and enthusiasts. Tourism is a multi-dimensional phenomenon that provides economic, cultural-social and environmental effects. Obviously; Addressing cultural contexts and effects should be considered as much as economic and environmental aspects. Iran's cultural diversity can be a platform for the development of tourism products, and in the meantime, music, specifically native music, is one of the focus areas in the cultural ecosystem. Native music festivals can be a factor in introducing destinations and attracting tourists due to the creation of cultural frameworks based on native and local traditions. One of the most effective factors in increasing the attractiveness of music events for tourists is the alignment of music with the tourists' mental frameworks of the destination and marketing programs with emphasis on social media. Native music is one of the types of music that can develop and expand intellectual and mental dimensions in humans, as well as introduce the culture of regions to the audience. Local and indigenous music is a tool for holding music festivals due to the diversity and multiplicity of instruments and dialects, which can be a factor for the development and prosperity of tourism. This research, in an analytical-descriptive way, by reviewing library sources and examining local festivals, identifies the place of native music in attracting tourists and developing the tourism industry, and analyzes the effective factors in promoting music tourism.

Key words: music festival, indigenous music, cultural tourism, tourism development, indigenous culture, tourism